

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. liepos 25 d.
(OR. en)

11490/19
ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2019/0159(NLE)

ACP 94
COAFR 145
WTO 217
RELEX 747

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2019 m. liepos 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2019) 347 final - ANNEX
Dalykas:	Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigtame EPS komitete, dėl tarpininkavimo darbo tvarkos taisyklių, arbitražo darbo tvarkos taisyklių ir arbitrų elgesio kodekso priėmimo, PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2019) 347 final - ANNEX.

Pridedama: COM(2019) 347 final - ANNEX

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 07 25
COM(2019) 347 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo įsteigtame EPS komitete, dėl tarpininkavimo darbo tvarkos taisyklių, arbitražo darbo tvarkos taisyklių ir arbitražų elgesio kodekso priėmimo

PRIEDAS

EPS KOMITETO, įsteigto pagal Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo,

2019 m. xxx Sprendimas Nr. x

dėl tarpininkavimo darbo tvarkos taisyklių, arbitražo darbo tvarkos taisyklių ir arbitrų elgesio kodekso priėmimo

EPS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (toliau – Susitarimas), kuris buvo pasirašytas 2009 m. sausio 15 d. Briuselyje ir laikinai taikomas nuo 2014 m. rugpjūčio 4 d., ypač į jo 80 straipsnio 1 dalį ir 88 straipsnį,

kadangi:

- 1) pagal Susitarimą ir šį sprendimą Centrinės Afrikos šalį sudaro Kamerūno Respublika;
- 2) Susitarimo 80 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad VI antraštinės dalies (Ginčų prevencija ir sprendimas) 3 skyriuje (Ginčų sprendimo tvarka) numatyta ginčų sprendimo tvarką ir arbitrų elgesio kodeksą priima EPS komitetas;
- 3) Susitarimo 88 straipsnyje nustatyta, kad EPS komitetas gali priimti sprendimus dėl VI antraštinės dalies (Ginčų prevencija ir sprendimas) ir jos priedų keitimo,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Šio sprendimo I priede išdėstytos tarpininkavimo darbo tvarkos taisyklės nustatomos kaip Susitarimo IV priedas.

Šio sprendimo II priede išdėstytos arbitražo darbo tvarkos taisyklės nustatomos kaip Susitarimo V priedas.

Šio sprendimo III priede išdėstytas arbitrų elgesio kodeksas nustatomas kaip Susitarimo VI priedas.

Šios darbo tvarkos taisyklės ir elgesio kodeksas neturi poveikio kitoms konkrečioms Susitarime nustatytoms taisyklėms arba taisyklėms, kurias gali priimti EPS komitetas.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo pasirašymo dieną.

Priimta xxx xxx

Kamerūno Respublikos vardu

Europos Sąjungos vardu

Alamine Ousmane MEY

Cecilia MALMSTRÖM

I PRIEDAS

TARPININKAVIMO DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šių darbo tvarkos taisyklių nuostatomis papildomas ir patikslinamas Tarpinis susitarimas dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo, visų pirma jo 69 straipsnis dėl tarpininkavimo.
2. Toliau išdėstytomis taisyklėmis siekiama sudaryti Šalims galimybę išspręsti ginčus, kurie gali tarp jų kilti, priimant abiem pusėms priimtina sprendimą, dėl kurio susitariama taikant išsamią ir greitą tarpininkavimo procedūrą.
3. Pagal šias darbo tvarkos taisykles tarpininkavimas – tai bet koks procesas, nepriklausomai nuo to, kaip jis pavadintas, per kurį šalys prašo tarpininko, kad jis padėtų draugiškai išspręsti ginčą.

2 straipsnis

Procedūros pradžia

1. Šalis gali bet kuriuo metu raštu prašyti Šalių pradėti tarpininkavimo procedūrą. Prašyme pateikiama pakankamai informacijos, kad būtų aiškūs Šalies ieškovės motyvai. Prašyme taip pat:
 - a) nurodoma konkreti ginčijama priemonė;
 - b) nurodomas įtariamas neigiamas poveikis, kurį, Šalies ieškovės teigimu, priemonė padarė arba padarys Šalių tarpusavio prekybai;
 - c) paaiškinama, kaip, Šalies ieškovės nuomone, šis poveikis yra susijęs su priemone.
2. Tarpininkavimo procedūra gali būti inicijuota tik Šalių bendru sutarimu. Jei Šalis prašo pradėti tarpininkavimo procedūrą pagal 1 dalį, kita Šalis apsversto šį prašymą ir atsako raštu per 5 dienas nuo jo gavimo. Jei tai nepadaroma, prašymas laikomas atmestu.

3 straipsnis

Tarpininko atranka

1. Šalys tarpininką išrenka bendru sutarimu tarpininkavimo procedūros pradžioje, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo atsakymo į tarpininkavimo prašymą gavimo.
2. Jei Šalys nesusitaria kitaip, tarpininkas negali būti kurios nors iš Šalių pilietis.
3. Tarpininkas rašytiniu pareiškimu patvirtina savo nepriklausomumą, nešališkumą ir tai, kad jis gali vykdyti tarpininkavimo procedūrą.
4. Tarpininkas turi laikytis arbitrų elgesio kodekso su reikiama pakeitimais.

4 straipsnis

Tarpininkavimo procedūros eiga

1. Tarpininkas nešališkai ir skaidriai padeda Šalims išsiaiškinti su priemone susijusius klausimus ir jos galimą poveikį prekybai ir pasiekti abiem pusėms priimtina sprendimą.
2. Tarpininkas gali nuspręsti dėl tinkamiausio būdo išsiaiškinti su atitinkama priemone susijusius klausimus ir jos galimą poveikį prekybai. Visų pirma jis gali rengti Šalių susitikimus, su jomis kartu ar atskirai konsultuotis, prašyti atitinkamų ekspertų ir suinteresuotųjų šalių pagalbos arba konsultacijų ir teikti papildomą Šalių prašomą pagalbą. Tačiau prieš prašydamas atitinkamų ekspertų ir suinteresuotųjų šalių pagalbos arba konsultacijų, tarpininkas pasikonsultuoja su Šalimis. Jei tarpininkas nori susitikti arba pasikalbėti ir (arba) pasikonsultuoti su viena iš Šalių atskirai, jis apie tai iš anksto arba kuo greičiau po vienašalio susitikimo ar pokalbio praneša kitai Šaliai.
3. Tarpininkas gali patarti arba pasiūlyti Šalims apsvarstyti sprendimą, kurį jos gali priimti arba atmesti, arba netgi susitarti dėl kito sprendimo. Tačiau tarpininkas jokių būdu nepataria ir neteikia pastabų dėl ginčijamos priemonės atitikties šiam Susitarimui.
4. Tarpininkavimo procedūra vyksta Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje arba, Šalių bendru sutarimu, bet kokioje kitoje vietoje ar kitomis priemonėmis.
5. Šalys stengiasi pasiekti abiem pusėms priimtina sprendimą per 60 dienų nuo tarpininko paskyrimo. Kol galutinis sprendimas nepriimtas, Šalys gali svarstyti galimus laikinus sprendimus, ypač jeigu priemonė susijusi su gendančiomis prekėmis.
6. Sprendimas gali būti priimtas EPS komiteto sprendimu. Abiem pusėms priimtini sprendimai skelbiami viešai, nebent Šalys nuspręstų kitaip. Tačiau visuomenei skirtoje versijoje negali būti informacijos, kurią viena iš Šalių laiko konfidencialia.
7. Šalims paprašius, tarpininkas joms raštu pateikia faktinės ataskaitos projektą, kuriame išdėstoma per procedūrą nagrinėjamos priemonės santrauka ir abiem pusėms priimtinas sprendimas, kuris yra galutinis procedūros rezultatas, taip pat nurodomi galimi tarpiniai sprendimai. Tarpininkas suteikia Šalims galimybę per 15 dienų pateikti pastabų dėl ataskaitos projekto. Apsvarstęs per šį terminą Šalių pateiktas pastabas tarpininkas per 15 dienų joms raštu pateikia galutinę faktinę ataskaitą. Faktinėje ataskaitoje tarpininkas neaiškina Susitarimo.

5 straipsnis

Tarpininkavimo procedūros užbaigimas

Procedūra baigiama:

- a) Šalims priėmus abiem pusėms priimtina sprendimą – jo priėmimo dieną;
- b) po konsultacijų su ginčo šalimis – rašytiniu tarpininko pareiškimu, kuriame nurodoma, kad toliau tęsti tarpininkavimą neverta, – to pareiškimo priėmimo dieną;
- c) rašytiniu Šalies pareiškimu, kuris pateikiamas išnagrinėjus abipusiškai priimtus sprendimus per tarpininkavimo procedūrą ir apsvarsčius visus tarpininko patarimus ir sprendimus, – to pareiškimo priėmimo dieną. Toks pareiškimas negali būti pateiktas nepasibaigus šių darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 5 dalyje nustatytam terminui;
- d) bendru Šalių susitarimu bet kuriuo procedūros etapu – tokio susitarimo dieną.

6 straipsnis

Abiem pusėms priimtino sprendimo įgyvendinimas

1. Jei Šalys susitaria dėl sprendimo, kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių jam įgyvendinti per nustatytą laikotarpį.
2. Įgyvendinančioji Šalis per nustatytą laikotarpį raštu praneša kitai Šaliai apie bet kokius veiksmus ar priemones, kurių imtasi abiem pusėms priimtinam sprendimui įgyvendinti.

7 straipsnis

Konfidencialumas ir ryšys su ginčų sprendimo procedūra

1. Visa su tarpininkavimo procedūra susijusi informacija laikoma konfidencialia, išskyrus atvejus, kai ją atskleisti būtina pagal teisės aktus arba siekiant įgyvendinti ar vykdyti per tarpininkavimo procedūrą priimtą susitarimą.
2. Jeigu Šalys nesusitaria kitaip ir nedarant poveikio šių darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 6 daliai, visi procedūros etapai, įskaitant konsultacijas ar pasiūlytus sprendimus, yra konfidencialūs. Tačiau bet kuri Šalis gali pavišinti, kad vyksta tarpininkavimo procedūra. Konfidencialumo prievolė neapima viešai prieinamos faktinės informacijos.
3. Tarpininkavimo procedūra nedaromas poveikis Šalių teisėms ir prievolėms pagal Susitarimo nuostatas dėl ginčų sprendimo ar kitus susitarimus.
4. Prieš pradėdant tarpininkavimo procedūrą konsultuotis neprivaloma. Tačiau paprastai prieš inicijuodama šią procedūrą Šalis turėtų pasinaudoti kitomis Susitarime pateiktomis bendradarbiavimo ar konsultacijų nuostatomis.
5. Per kitas ginčų sprendimo procedūras pagal Susitarimą arba bet kokius kitus susitarimus Šalis pagrindimui nenaudoja ar neteikia kaip įrodymų toliau išvardytų dalykų, o arbitrų kolegija į juos neatsižvelgia:
 - a) pozicijos, kurią kita Šalis patvirtina per tarpininkavimo procedūrą, arba informacijos, gautos taikant šių darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 ir 2 dalis;
 - b) to, kad kita Šalis nurodė norinti sutikti su sprendimu dėl priemonės, dėl kurios buvo pradėta tarpininkavimo procedūra, arba
 - c) tarpininko pateiktų patarimų ar pasiūlymų.
6. Jei Šalys nesusitaria kitaip, tarpininkas negali būti arbitrų kolegijos nariu ginčų sprendimo procedūroje, pradėtoje pagal Susitarimą arba PPO susitarimą, susijusioje su tuo pačiu klausimu, dėl kurio jis veikė kaip tarpininkas.

8 straipsnis

Arbitražo darbo tvarkos taisyklės

Mutatis mutandis taikomi arbitražo darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnis (Pranešimai, nedarant poveikio 4 straipsnio 2 daliai), 15 straipsnis (Sąnaudos), 16 straipsnis (Procedūros darbo kalba, vertimas raštu ir žodžiu) ir 17 straipsnis (Terminų nustatymas).

9 straipsnis

Peržiūra

Praėjus penkeriems metams nuo šio sprendimo įsigaliojimo Šalys, atsižvelgdamos į įgytą patirtį ir atitinkamų PPO priemonių raidą, konsultuojasi tarpusavyje dėl poreikio keisti tarpininkavimo tvarką.

II PRIEDAS

ARBITRAŽO DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

1 straipsnis

Apibrėžtys

Darbo tvarkos taisyklėse vartojamų sąvokų apibrėžtys:

patarėjas – asmuo, Šalies pasamdytas patarti arba padėti Šaliai klausimais, susijusiais su arbitražo procedūra;

arbitrų kolegija – speciali kolegija, sudaryta pagal Susitarimo 71 straipsnį;

arbitras – specialios arbitrų kolegijos, sudarytos pagal Susitarimo 71 straipsnį, narys;

padėjėjas – fizinis asmuo, kuris arbitro nustatytais sąlygomis atlieka tyrimus ar padeda arbitrai;

diena – kalendorinė diena, jeigu nenurodyta kitaip;

Šalies atstovas – Šalies ministerijos ar kitos vyriausybės organizacijos ar bet kurios kitos viešojo sektoriaus įstaigos darbuotojas ar kitas jos skirtas asmuo, kuris atstovauja Šaliai ginče dėl Susitarimo;

Šalis atsakovė – Šalis, kuri, kaip teigiama, pažeidė Susitarimo 67 straipsnyje nurodytas nuostatas;

Šalis ieškovė – Šalis, kuri prašo sudaryti arbitrų kolegiją pagal Susitarimo 70 straipsnį.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šių darbo tvarkos taisyklių nuostatomis papildomas ir patikslinamas Tarpinis susitarimas dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo, visų pirma jo 70 ir tolesni straipsniai dėl arbitražo.
2. Toliau išdėstytomis taisyklėmis siekiama sudaryti Šalims galimybę išspręsti ginčus, kurie gali tarp jų kilti, priimant abiem pusėms priimtina sprendimą, dėl kurio susitariama taikant arbitražo tvarką.
3. Visos Šalys, įgyvendinant Tarpinį susitarimą dėl Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo, gali pasinaudoti arbitražu siekdamos išspręsti ginčus, kurie gali tarp jų kilti.

3 straipsnis

Pranešimai

1. Visi prašymai, pranešimai, rašytiniai pareiškimai ar kiti dokumentai, kuriuos pateikė:
 - a) arbitrų kolegija, siunčiami abiem Šalims tuo pačiu metu;
 - b) Šalis arbitrų kolegijai (jų kopijos), siunčiami kitai Šaliai tuo pačiu metu, ir

- c) Šalis kitai Šaliai (jų kopijos), atitinkamai siunčiami arbitrų kolegijai tuo pačiu metu.
2. Visi šio straipsnio 1 dalyje nurodyti pranešimai siunčiami e. paštu arba, tam tikrais atvejais, bet kokiomis kitomis ryšio priemonėmis, kurias naudojant yra numatytas išsiunčiamų dokumentų registravimas. Jei neįrodyta kitaip, toks pranešimas laikomas pateiktu jo išsiuntimo dieną.
 3. Visi pranešimai siunčiami atitinkamai Europos Sąjungos Europos Komisijos Prekybos generaliniam direktoratui ir Kamerūno ministerijai, atsakingai už EPS įgyvendinimą.
 4. Prašyme, pranešime, rašytiniame pareiškime ar kitame su ginčo nagrinėjimu arbitražo tvarka susijusiame dokumente rastos smulkios korektūros klaidos gali būti ištaisytos atsiunčiant naują dokumentą, kuriame aiškiai nurodyti pakeitimai.
 5. Jei paskutinė dokumentų pristatymo diena sutampa su oficialia Centrinės Afrikos ar Europos Sąjungos nedarbo ar poilsio diena, dokumentas gali būti pristatytas pirmą darbo dieną po jos. Jokie dokumentai, pranešimai ar prašymai nelaikomi gautais oficialią nedarbo dieną.
 6. Priklausomai nuo ginčijamų nuostatų, visų prašymų ir pranešimų, pagal šias darbo tvarkos taisykles skirtų EPS komitetui, kopijos taip pat siunčiamos atitinkamiems kitiems instituciniams organams.

4 straipsnis

Arbitrų skyrimas

1. Jeigu pagal Susitarimo 71 straipsnį arbitras renkamas traukiant burtus, EPS komiteto pirmininkas ar jo atstovas nedelsdamas informuoja Šalis apie burtų traukimo datą, laiką ir vietą.
2. Šalys dalyvauja traukiant burtus.
3. EPS komiteto pirmininkas arba jo atstovas raštu informuoja kiekvieną atrinktą asmenį apie jo skyrimą arbitru. Kiekvienas asmuo per penkias (5) dienas nuo tos datos, kai jis buvo informuotas apie paskyrimą, abiem Šalims patvirtina, kad gali eiti šias pareigas.
4. Jei Susitarimo 85 straipsnyje nurodytas sąrašas nebuvo sudarytas arba jei prašymo pateikimo pagal Susitarimo 71 straipsnio 2 dalį metu jame nėra pakankamai asmenų, arbitrus burtų keliu išrenka EPS komiteto pirmininkas iš vienos iš Šalių arba abiejų Šalių oficialiai pasiūlytų asmenų, atitinkančių Susitarimo 85 straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas.

5 straipsnis

Šalių ir arbitrų kolegijos konsultacijos

1. Jei Šalys nesusitaria kitaip, per septynias (7) dienas nuo arbitrų kolegijos sudarymo jos susitinka su arbitrų kolegija, kad nustatytų klausimus, kuriuos, Šalių arba arbitrų kolegijos nuomone, reikia išspręsti, įskaitant:
 - a) arbitrų atlygį ir atlygintinas išlaidas, kurios turi atitikti PPO standartus ir kriterijus;

- b) kiekvieno arbitro padėjėjo atlygį, kurio bendra suma neviršija 50 proc. viso arbitro atlygio;
- c) procedūrų tvarkaraštį.

Arbitrai ir Šalių atstovai gali dalyvauti šiame susitikime telefonu ar per vaizdo konferenciją.

- 2. Jeigu per penkias (5) dienas nuo arbitrų kolegijos sudarymo dienos Šalys nesusitaria kitaip, arbitrų kolegijos įgaliojimai yra šie:

„atsižvelgiant į atitinkamas Susitarimo nuostatas, nagrinėti prašyme dėl arbitrų kolegijos įsteigimo nurodytą klausimą, priimti nutarimus dėl atitinkamos priemonės atitikties 67 straipsnio nuostatomis ir nutarimus pagal Susitarimo 73, 83 ir 84 straipsnius.“

- 3. Šalys apie įgaliojimus, dėl kurių susitarė, per tris (3) darbo dienas nuo susitarimo praneša arbitrų kolegijai.

6 straipsnis

Rašytiniai pareiškimai

Šalis ieškovė pradinį rašytinį pareiškimą pateikia ne vėliau kaip per dvidešimt (20) dienų nuo arbitrų kolegijos sudarymo dienos. Šalis atsakovė atsakomąjį rašytinį pareiškimą pateikia ne vėliau kaip per dvidešimt (20) dienų nuo pradinio rašytinio pareiškimo pateikimo dienos.

7 straipsnis

Arbitrų kolegijų darbas

- 1. Visiems posėdžiams pirmininkauja arbitrų kolegijos pirmininkas. Arbitrų kolegija gali savo pirmininkui perduoti įgaliojimus priimti administracinius ir procedūrinius sprendimus konkrečioje srityje.
- 2. Posėdžiuose dalyvaujama asmeniškai. Išskyrus atvejus, kai Susitarime arba šiose darbo tvarkos taisyklėse nustatyta kitaip, ir nedarant poveikio šių darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 5 daliai, arbitrų kolegija gali kitą veiklą vykdyti bet kokiomis priemonėmis, įskaitant telefoną, faksą ar elektronines priemones.
- 3. Arbitrų kolegijos svarstymuose gali dalyvauti tik arbitrai, tačiau arbitrų kolegija gali leisti, kad tokiuose svarstymuose dalyvautų ir jų padėjėjai.
- 4. Visų nutarimų projektų rengimas yra išskirtinė arbitrų kolegijos prievolė, kurios negalima perduoti kitiems.
- 5. Iškilus procedūriniam klausimui, kuriam nėra taikomos VI antraštinės dalies (Ginčų prevencija ir sprendimas) nuostatos, arbitrų kolegija, pasikonsultavusi su Šalimis, gali taikyti tinkamą procedūrą, derančią su tomis nuostatomis ir užtikrinančią Šalims vienodas sąlygas.
- 6. Jei arbitrų kolegija mano, kad reikia pakeisti procedūrai taikomus terminus, išskyrus nustatytus VI antraštinėje dalyje (Ginčų prevencija ir sprendimas), arba atlikti kitus procedūrinius ar administracinius koregavimus, ji raštu informuoja Šalis apie pakeitimų ar koregavimų priežastis ir reikiamą terminą ar koregavimą. Pasikonsultavusi su Šalimis arbitrų kolegija gali patvirtinti tokį pakeitimą ar koregavimą.

7. Šalies prašymu arbitrų kolegija gali pakeisti procedūros terminus, kartu užtikrindama, kad šalims būtų taikomos vienodos sąlygos.
8. Kolegija bendru Šalių prašymu bet kuriuo metu sustabdo procedūrą Šalių sutartam laikotarpiui, neviršijančiam dvylikos (12) iš eilės einančių mėnesių. Kolegija tęsia procedūrą bet kuriuo metu gavusi raštišką bendrą Šalių prašymą arba pasibaigus sutartam sustabdymo laikotarpiui vienos iš Šalių raštišku prašymu. Apie prašymą pranešama kolegijos pirmininkui ir, jei reikia, kitai Šaliai. Jeigu kolegijos darbas buvo sustabdytas daugiau kaip dvylika (12) iš eilės einančių mėnesių, kolegijos įgaliojimai nustoja galioti, o arbitražo procedūra nutraukiama. Šalys bet kuriuo metu gali susitarti nutraukti arbitražo procedūrą. Šalys kartu praneša apie tokį susitarimą arbitrų kolegijos pirmininkui. Sustabdymo atveju atitinkami terminai pratęsiami laikotarpiui, kuriam kolegijos darbas buvo sustabdytas.
9. Nutraukus arbitrų kolegijos darbą nepažeidžiamos Šalių teisės kitose procedūrose dėl to paties klausimo pagal VI antraštinę dalį (Ginčų prevencija ir sprendimas).

8 straipsnis

Pakeitimas

1. Jei arbitras negali dalyvauti procedūroje, nusišalina arba turi būti pakeistas, jį pakeisiantis asmuo išrenkamas pagal Susitarimo 71 straipsnį.
2. Jei Šalis mano, kad arbitras nesilaiko elgesio kodekso reikalavimų ir todėl turėtų būti pakeistas, ji apie tai praneša kitai Šaliai per penkiolika (15) dienų nuo to laiko, kai sužinojo apie aplinkybes, kuriomis pagrindžiamas faktas, kad arbitras pažeidė elgesio kodeksą.
3. Šalys tarpusavyje pasikonsultuoja per penkiolika (15) dienų. Šalys informuoja arbitrą apie jo, kaip įtariama, reikalavimų nesilaikymą ir gali paprašyti arbitrą imtis reikiamų veiksmų, kad užtikrintų reikalavimų laikymąsi. Jei susitaria, jos taip pat gali nušalinti arbitrą ir pasirinkti naują arbitrą pagal Susitarimo 71 straipsnio 2 dalyje nurodytą tvarką.
4. Jei Šalys nesutaria, ar reikia pakeisti arbitrą, išskyrus kolegijos pirmininką, bet kuri Šalis gali prašyti šį klausimą perduoti spręsti arbitrų kolegijos pirmininkui, kurio sprendimas yra galutinis.

Jei, gavęs tokį prašymą, pirmininkas nustato, kad arbitras nesilaiko elgesio kodekso reikalavimų, naujas arbitras išrenkamas pagal Susitarimo 71 straipsnio 3dalį.
5. Jei Šalys nesutaria, ar reikia keisti pirmininką, bet kuri Šalis gali prašyti, kad šis klausimas būtų perduotas spręsti vienam iš pagal Susitarimo 85 straipsnį sudaryto sąrašo asmenų, išrinktų eiti arbitrų kolegijos pirmininko pareigas. Asmenį burtų keliu išrenka EPS komiteto pirmininkas. Tokiu būdu išrinktas asmuo nusprendžia, ar pirmininkas laikosi elgesio kodekso reikalavimų. Jo sprendimas yra galutinis.

Jei nusprendžiama, kad pirmininkas nesilaiko elgesio kodekso reikalavimų, naujas pirmininkas išrenkamas pagal Susitarimo 71 straipsnio 3dalį.

9 straipsnis

Posėdžiai

1. Arbitrų kolegijos pirmininkas, laikydamasis 5 straipsnio 1 dalyje nustatyto tvarkaraščio, pasikonsultavęs su Šalimis ir kitais arbitrais, informuoja Šalis apie

posėdžio datą, laiką ir vietą. Už procedūros logistinį administravimą atsakinga Šalis šią informaciją paskelbia viešai, laikydamasi šių darbo tvarkos taisyklių 11 straipsnio.

2. Jei Šalys nesusitaria kitaip, posėdis rengiamas Briuselyje, jei Šalis ieškovė yra Centrinės Afrikos Šalis, ir Jaundėje, jei Šalis ieškovė yra Europos Sąjunga.
3. Šalims susitarus arbitrų kolegija gali surengti papildomus posėdžius.
4. Visi arbitrai dalyvauja visame posėdyje.
5. Nepaisant to, ar procedūra vieša, ar ne, posėdyje gali dalyvauti:
 - a) Šalių atstovai;
 - b) Šalių patarėjai;
 - c) administracijos darbuotojai, vertėjai žodžiu ir raštu, teismo referentai;
 - d) arbitrų padėjėjai;
 - e) ekspertai arbitrų kolegijos sprendimu pagal Susitarimo 81 straipsnį.
6. Ne vėliau kaip prieš penkias (5) dienas iki posėdžio dienos kiekviena Šalis įteikia arbitrų kolegijai ir kitai Šaliai fizinių asmenų, kurie posėdyje tos Šalies vardu pateiks žodinių argumentų ar paaiškinimų, ir kitų atstovų ar patarėjų, kurie dalyvaus posėdyje, pavardžių sąrašą.
7. Arbitrų kolegija užtikrina, kad Šalis ieškovė ir Šalis atsakovė turėtų tiek pat laiko pasisakyti. Posėdžio tvarka:

Argumentai

- a) Šalies ieškovės argumentai;
- b) Šalies atsakovės argumentai.

Priešiniai argumentai

- a) Šalies ieškovės atsakymas;
- b) Šalies atsakovės prieštaravimai.

8. Arbitrų kolegija gali pateikti klausimus bet kuriai Šaliai bet kuriuo posėdžio metu.
9. Arbitrų kolegija pasirūpina, kad posėdžio protokolas būtų parengtas ir įteiktas Šalims per pagrįstą laikotarpį po posėdžio. Šalys gali pateikti pastabų dėl protokolo, o arbitrų kolegija gali į tas pastabas atsižvelgti.
10. Per dešimt (10) dienų nuo posėdžio dienos kiekviena Šalis gali arbitrų kolegijai ir kitai Šaliai pateikti papildomą rašytinį pareiškimą dėl bet kokio posėdžio metu kilusio klausimo.

10 straipsnis

Klausimai raštu

1. Arbitrų kolegija bet kuriuo procedūros metu gali vienai ar abiem Šalims pateikti klausimų raštu. Kiekviena Šalis gauna dokumento su arbitrų kolegijos klausimais kopiją.

2. Be to, rašytinio atsakymo į arbitrų kolegijos klausimus kopiją Šalis pateikia kitai Šaliai. Kiekvienai Šaliai suteikiama galimybė pateikti raštiškų pastabų dėl kitos Šalies atsakymo per penkias (5) dienas nuo gavimo.

11 straipsnis

Skaidrumas ir konfidencialumas

1. Kiekviena Šalis ir kolegija konfidencialia laiko informaciją, kurią kita Šalis pateikė arbitrų kolegijai ir nurodė, kad ji yra konfidenciali. Jei Šalies pareiškimuose arbitrų kolegijai yra konfidencialios informacijos, ta Šalis per penkiolika (15) dienų taip pat pateikia nekonfidencialią pareiškimo versiją, kurią būtų galima paskelbti viešai.
2. Jokia šių darbo tvarkos taisyklių nuostata netrukdo Šaliai viešai atskleisti savo pozicijos tiek, kiek kalbant apie kitos Šalies pateiktą informaciją neatskleidžiama ta informacija, kurią kita Šalis nurodė esant konfidencialią.
3. Jei Šalies pareiškimuose ir argumentuose yra slaptos verslo informacijos, arbitrų kolegija rengia uždarus posėdžius. Jei posėdžiaujama uždara, Šalys užtikrina arbitrų kolegijos posėdžių konfidencialumą.

12 straipsnis

Ex parte ryšiai

1. Arbitrų kolegija nesusitinka ar nesusisiečia su Šalimi kitai Šaliai nedalyvaujant.
2. Nei vienas arbitras negali su viena arba abiem Šalimis aptarinėti jokio su ginčo nagrinėjimu susijusio aspekto, jeigu nedalyvauja kiti arbitrai.

13 straipsnis

Amicus curiae pareiškimai

1. Šalies teritorijoje įsisteigę nevyriausybiniai subjektai gali pateikti arbitrų kolegijai *amicus curiae* informaciją, kaip nurodyta tolesnėse dalyse.
2. Jei Šalys per penkias (5) dienas nuo arbitrų kolegijos įsteigimo dienos nesusitaria kitaip, arbitrų kolegija gali priimti neprašytus rašytinius pareiškimus, jeigu jie pateikiami per 10 dienų nuo arbitrų kolegijos įsteigimo dienos, yra jokių būdu ne didesnės apimtys kaip penkiolika (15) spausdintų puslapių, įskaitant priedus, ir tiesiogiai susiję su arbitrų kolegijos svarstomu klausimu.
3. Pareiškime pateikiamas pareiškimą padavusio subjekto (fizinio arba juridinio asmens) aprašymas, nurodomas to subjekto veiklos pobūdis ir finansavimo šaltiniai bei to subjekto interesų, susijusių su arbitražo procesu, pobūdis. Pareiškimas rengiamas Šalių pasirinktomis kalbomis pagal šių darbo tvarkos taisyklių 16 straipsnio 1 ir 2 dalis.
4. Tie pareiškimai pateikiami Šalims, kad šios galėtų pateikti pastabų. Šalys gali pateikti arbitrų kolegijai pastabų per dešimt (10) dienų nuo jų gavimo.
5. Arbitrų kolegija savo nutarime išvardija visus gautus pareiškimus, kurie atitinka šias darbo tvarkos taisykles. Arbitrų kolegija neprivalo savo nutarime atsižvelgti į tuose pareiškimuose pateiktus argumentus. Arbitrų kolegija pateikia Šalių pastaboms visus gautus pareiškimus.

14 straipsnis

Skubūs atvejai

Susitarimo 73 straipsnio 2 dalyje nurodytais skubos atvejais arbitrų kolegija, pasitarusi su Šalimis, prireikus pakoreguoja šiose taisyklėse nustatytus terminus ir apie tokius pakeitimus praneša Šalims.

15 straipsnis

Sąnaudos

1. Kiekviena Šalis pati padengia savo dalyvavimo arbitražo procedūroje sąnaudas.
2. Šalis atsakovė yra atsakinga už arbitražo procedūros logistinį administravimą, visų pirma už posėdžių organizavimą, jei nesusitarta kitaip, ir padengia visas išlaidas, susijusias su posėdžių logistiniu administravimu. Tačiau Šalys kartu vienodomis dalimis padengia kitas arbitražo procedūros administracines išlaidas ir arbitrų bei jų padėjėjų atlygį.

16 straipsnis

Procedūros darbo kalba, vertimas raštu ir žodžiu

1. Vykstant Susitarimo 71 straipsnio 2 dalyje nurodytoms konsultacijoms ir ne vėliau nei įvyksta šių darbo tvarkos taisyklių 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas posėdis, Šalys siekia susitarti dėl bendros darbo kalbos arbitrų kolegijos darbo metu.
2. Jei Šalys nesusitaria dėl bendros darbo kalbos, kiekviena Šalis pasirūpina savo rašytinių pareiškimų vertimu į kitos Šalies pasirinktą kalbą, nebent tie pareiškimai būtų parašyti viena iš bendrų oficialiųjų EPS šalių kalbų. Už žodinių pareiškimų vertimo žodžiu į Šalių pasirinktas kalbas, jei jos pasirinko vieną iš bendrų oficialiųjų Šalių kalbų, atsakinga Šalis atsakovė. Jei viena iš Šalių pasirenka ne vieną iš bendrų oficialiųjų kalbų, už žodinių pareiškimų vertimą žodžiu atsakinga ši Šalis.
3. Arbitrų kolegijos ataskaitos ir sprendimai skelbiami Šalių pasirinkta (-omis) kalba (-omis). Šalims nesusitarus dėl bendros darbo kalbos, tarpinė ataskaita, galutinė ataskaita ir arbitrų kolegijos sprendimai pateikiami viena iš bendrų oficialiųjų Susitarimo Šalių kalbų.
4. Visas arbitrų kolegijos nutarimo vertimo į Šalių pasirinktą (-s) kalbą (-s) išlaidas Šalys padengia vienodomis dalimis.
5. Šalis gali pareikšti pastabas dėl pagal šias taisykles parengto dokumento vertimo tikslumo.
6. Kiekviena Šalis padengia savo rašytinių pareiškimų vertimo išlaidas.

17 straipsnis

Terminų nustatymas

Visi susitarimo VI antraštinėje dalyje (Ginčų prevencija ir sprendimas) ir šiose darbo tvarkos taisyklėse nustatyti terminai, įskaitant terminą, per kurį arbitrų kolegijos turi pranešti apie priimtus sprendimus, gali būti iš dalies pakeisti abipusiu Šalių sutarimu ir skaičiuojami kalendorinėmis dienomis nuo kitos dienos po veiksmo ar fakto, kuriam jie taikomi, jei nenurodyta kitaip.

18 straipsnis

Kitos procedūros

Šiose taisyklėse nustatyti procedūros terminai koreguojami pagal specialius terminus, nustatytus arbitrų kolegijos nutarimui priimti vykstant procedūrai pagal Susitarimo 74–78 straipsnius.

III PRIEDAS

ARBITRŲ ELGESIO KODEKSAS

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Elgesio kodekse:

arbitras – specialios arbitrų kolegijos, sudarytos pagal Susitarimo 71 straipsnį, narys;

padėjėjas – fizinis asmuo, kuris arbitro nustatytomis sąlygomis atlieka tyrimus ar padeda arbitrai;

kandidatas – asmuo, kurio pavardė yra Susitarimo 85 straipsnyje nurodytame arbitrų sąraše ir kurį svarstoma išrinkti arbitru pagal Susitarimo 71 straipsnį;

tarpininkas – fizinis asmuo, kuris vadovauja tarpininkavimui pagal Susitarimo 69 straipsnį;

darbuotojai – arbitro vadovaujami ir kontroliuojami fiziniai asmenys, išskyrus padėjėjus.

2 straipsnis

Pagrindiniai principai

1. Siekiant išsaugoti ginčų sprendimo tvarkos etiškumą ir nešališkumą, kiekvienas kandidatas į arbitrus turi susipažinti su šiuo kodeksu. Jis turi:
 - a) būti nepriklausomas ir nešališkas;
 - b) vengti tiesioginių ir netiesioginių interesų konfliktų;
 - c) vengti netinkamo elgesio ar netinkamo elgesio įspūdžio ir šališkumo;
 - d) griežtai laikytis gero elgesio normų;
 - e) nepasiduoti asmeninių interesų, išorinio spaudimo, politinių aplinkybių, viešų protestų, lojalumo Šaliai arba kritikos baimės įtakai.
2. Arbitras nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neprisiima jokių prievolių ir nesiekia jokios naudos, jeigu tai koku nors būdu trukdo arba gali trukdyti tinkamai vykdyti pareigas.
3. Arbitras nesinaudoja priklausymu arbitrų kolegijai, kad patenkintų asmeninius ar privačius interesus. Arbitras vengia veiksmų, kurie galėtų sukelti įspūdį, kad kiti asmenys gali jį ar ją kaip nors paveikti.
4. Arbitras neleidžia, kad būtų ar esami finansiniai, verslo, profesiniai, asmeniniai ar socialiniai ryšiai ar įsipareigojimai paveiktų jo elgesį arba nuomonę.
5. Arbitras vengia užmegzti ryšius ar įgyti finansinių interesų, kurie gali paveikti jo nešališkumą arba dėl kurių gali kilti pagrįstų abejonių dėl jo elgesio arba šališkumo.

3 straipsnis

Prievolė atskleisti informaciją

1. Prieš patvirtinant kandidatą arbitru pagal Susitarimo 71 straipsnį, jis atskleidžia informaciją apie interesus, ryšius ar dalykus, kurie gali daryti poveikį jo nepriklausomumui ar nešališkumui arba dėl kurių gali pagrįstai pasireikšti netinkamas elgesys arba tendencingumas per procesą. Todėl kandidatas deda visas pagrįstas pastangas, kad išsiaiškintų minėtus interesus, ryšius ir dalykus, įskaitant finansinius interesus, profesinius interesus arba darbo ar šeimos interesus.
2. Prievolė atskleisti informaciją pagal šio straipsnio 1 dalį yra nuolatinė arbitro pareiga atskleisti visus tokius interesus, ryšius ar dalykus, kurie gali iškilti bet kuriame procedūros etape.
3. Kandidatas arba arbitras informuoja EPS komitetą apie bet kokius dalykus, susijusius su faktiniais arba galimais šio elgesio kodekso pažeidimais, kai tik apie juos sužino, kad Šalys galėtų juos apsvarstyti.

4 straipsnis

Arbitrų pareigos

1. Sutikęs būti paskirtu arbitras turi galėti vykdyti savo pareigas ir jas vykdyti kruopščiai, greitai, sąžiningai ir uoliai per visą procesą.
2. Arbitras nagrinėja tik per procedūrą iškeltus ir nutarimui priimti reikalingus klausimus, ir šios pareigos neperleidžia jokiame kitam asmeniui.
3. Arbitras imasi visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad jo padėjėjai ir darbuotojai susipažintų su šio elgesio kodekso 2, 3 ir 6 straipsniais ir jų laikytųsi.

5 straipsnis

Buvusių arbitrų prievolės

Visi buvę arbitrai privalo vengti veiksmų, kurie gali daryti įspūdį, jog vykdydami pareigas jie buvo tendencingi arba galėjo pasipelnyti iš arbitrų kolegijos sprendimo ar nutarimo.

6 straipsnis

Konfidencialumas

1. Esami ar buvę arbitrai niekada neatskleidžia neviešos informacijos, kuri yra susijusi su procesu arba buvo gauta proceso metu, taip pat ja nesinaudoja kitiems tikslams, išskyrus tą procesą, ir niekada neatskleidžia šios informacijos arba ja nesinaudoja, kad įgytų asmeninės naudos, suteiktų naudos kitiems arba pakenktų kitų asmenų interesams.
2. Arbitras neatskleidžia arbitrų kolegijos nutarimo ar jo dalių anksčiau nei jis paskelbiamas pagal Susitarimo 84 straipsnio 2 dalį.
3. Arbitras arba buvęs arbitras niekada neatskleidžia arbitrų kolegijos svarstymų detalių ar kurio nors nario nuomonės.

7 straipsnis

Išlaidos

Kiekvienas arbitras registruoja procedūrai skirtą laiką ir savo išlaidas, ir savo padėjėjo laiką ir išlaidas, ir pateikia galutinę jų ataskaitą.

8 straipsnis

Tarpininkai

Šis elgesio kodeksas *mutatis mutandis* taikomas tarpininkams.
